

ПРОМІНЬ ПРОСВІТИ

E-mail: kmpzt@ukr.net

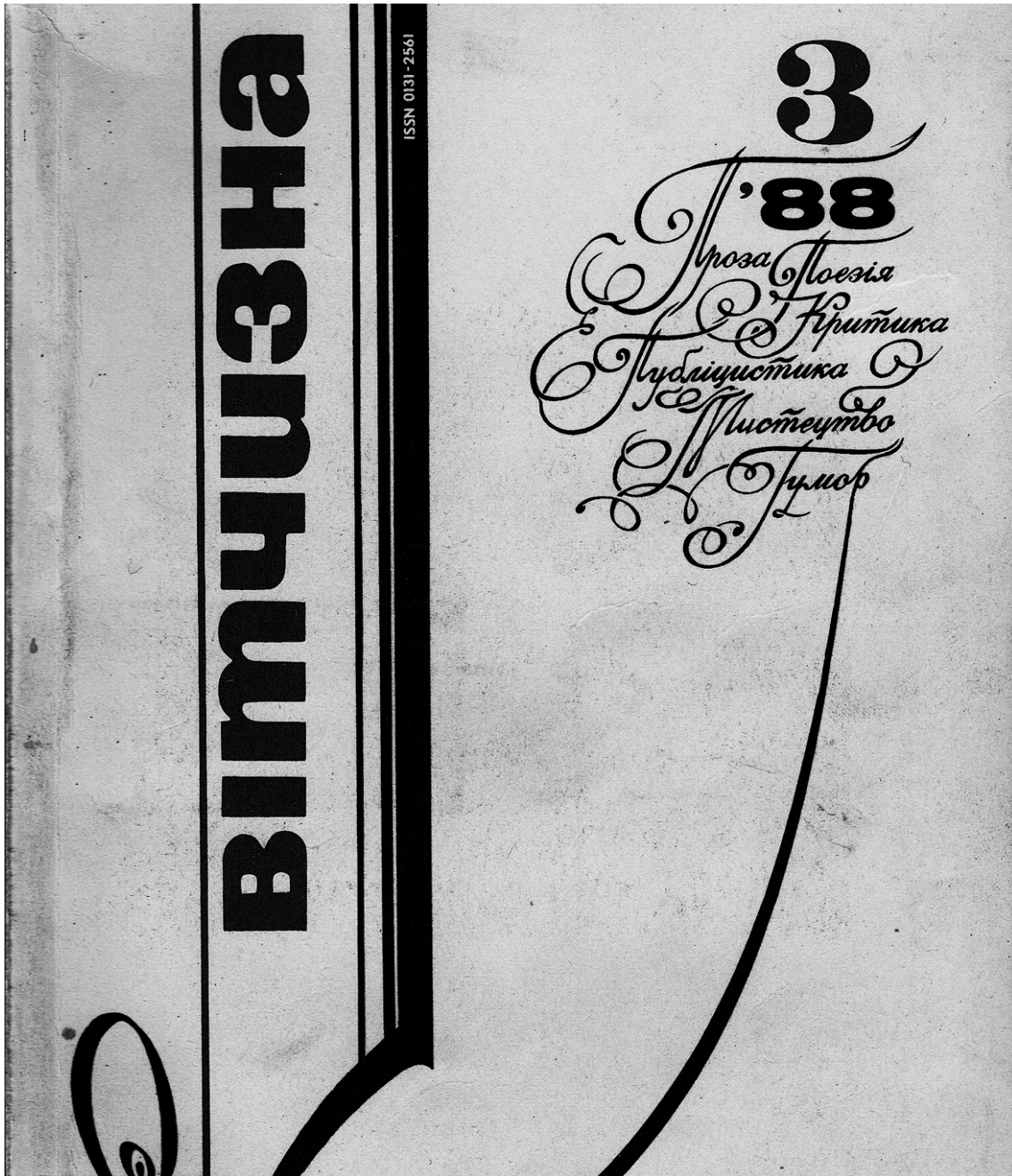
Число 1 (45)
січень
2019 р.

За вас правда, за вас слава і воля святая!

Газета ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство»

Ми тут: <http://www.kmpzt.org.ua> На фейсбуці – у групі "ПРОМІНЬ ПРОСВІТИ ЄДНАННЯ"

Щоб не було Червоної книги мов...

РОКИ 2018 та 2019 стали ювілейними, пов'язаними із тридцятиріччям початку демонтажу комуністичного режиму в СРСР і виникненням легального, незалежного від комуністичної системи, організованого громадського життя, з появою перших громадських організацій, зорієнтованих на демократизацію суспільних відносин у тоталітарній державі, якою був «союз» поневолених народів. Навесні 1988 року свою першу, установчу, конференцію провела Українська екологічна асоціація «Зелений світ», на

установчій конференції 11-12 лютого 1989 року була створена всеукраїнська громадська спілка Товариство української мови ім. Тараса ШЕВЧЕНКА (ТУМ), які поклали початок творенню все нових і нових громадських формувань.

Редакція має можливість на відзначення ювілею згаданих подій опублікувати певну кількість документів, які передають живу атмосферу перебігу тогочасних суспільних процесів. Сьогодні подаємо один із них – опублікований в журналі «Вітчизна», № 3 за 1988 рік. Це замітка криворіжця Миколи КОРОБКА

Читайте на 2 стор.

22 СІЧНЯ 2019 РОКУ – ДЕНЬ СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ
ДЕНЬ СОБОРНОСТІ України прийде до нас 22 січня. Вітаючи вас, шановні наші читачі, зі сторіччям такого єднання, керівництво ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство» і редакція нашої газети пропонує вам матеріали із сайту «Історична правда» і з архівів Українського Інституту Національної Пам'яті. Вони разом із деякими світлинами розміщені на 4-й сторінці газети.

ТОМОС НАШ, КАНОНІЧНИЙ!

Звершилося! Безсилами виявилися заяви та демарші московських попів та ще й деяких промосковських політиків в Україні. Українська церква стала помісною, автокефальною, що навіки засвідчено наданням Томосу.

Ось, на мій погляд, квінтесенція цього історичного документу: «... **однодумно визначаємо та проголошуємо, щоб уся Православна Церква, що знаходиться в межах політично сформованої і цілковито незалежної держави України разом із Священими Митрополіями, Архієпископіями, Єпископіями, монастирями, парафіями і всіма в них церковними установами, що знаходяться під покровом Засновника Єдиної, Святої, Соборної і Апостольської Церкви Боголюдини Господа і Спасителя нашого Ісуса Христа, існувала віднині канонічно автокефальною, незалежною і самоврядованою, ...**» (з Томосу про надання автокефалії українській церкві).

Читачі наші вже встигли ознайомитися (звісно, кому цікаво) як і з текстом Томосу, так і з розлогими публікаціями «за» і «проти».

Я ж для порівняння з приведеною вище цитатою з Томосу, хочу запропонувати читачеві визначення помісної церкви з навчального посібника для семінарій Російської імперії. Ось це визначення (мовою оригіналу):

«Поместной церковью называется совокупность христиан, составляющих одну национальность или одно политическое целое и управляемых, с согласия церкви вселенской и на основании ее канонів, особою самостоятельною церковной властью (тут і далі підкреслення мої -В.Н.).

В основе первоначального образования поместных церквей, в виде патриархатов - римского, константинопольского, иерусалимского и александрийского, лежало отчасти политическое значение городов, сделавшихся центральными при делении единой римской империи на округи, отчасти самая национальность населения известного патриархата.

Впоследствии же, право на церковную автокефальность признавалось вселенской церковью за каждым православным народом, который, по своему национальному развитию, а равно по условиям своей политической жизни, оказывается способным к самостоятельному церковному управлению»

(Джерело: Нечаев П. И. Учебник по практическому руководству для пастырей. Полный курс духовных семинарий, § 25 «Общее устройство поместного церковного управления», СПб, 1884 г.

Виходить, кожен московський піп знає (мусить знати, бо ж вивчав), що, як і будь-яка інша незалежна держава, Україна і її «православний народ» мають право на автокефальну церкву «...по своему национальному развитию, а равно по условиям своей политической жизни.... Але зізнатися у цьому рівнозначно, що самим себе відстьобати!..

Отакі вони, московські канони!

Володимир НАЛУЖНИЙ, м. Кривий Ріг

СВІТЛИНУ для ілюстрації матеріалу взято за посиланням: https://www.cerkva.info/system/posts/images/000/005/160/original/49132412_287162165334079_1842423176210939904_n.jpg?1546768647

Щоб не було Червоної книги мов...

ЩОБ НЕ БУЛО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ МОВ...

Тих, хто, як і автор цих рядків, вивчав на уроках літератури «Прапроносців», хто вже цілком поодиноким чином боровся проти організованої «стихійної» протести студентів-філологів проти автора «Собору», мистецтво Олеса Гончара на Всесоюзній творчій конференції в Ленінграді 1 жовтня 1987 року хвилює тим, що торкається глибинних нашарувань перекрученого та переробленого.

Духовне багатство народу прямо пропорційне рівню його творчої активності. Час перебування мови в Червоній книзі — це час її найбільшого занепаду. Час перебування мови в Червоній книзі — це час її найбільшого занепаду. Час перебування мови в Червоній книзі — це час її найбільшого занепаду.

«Безкультура» стає послугоюванням словами «будь ласка», «дякую» у громадських місцях великого міста. І саме у такому контексті народна пісня стає екзотом: співати в оригіналі — подивитися, поговорити — це вже не гастроля у Кривому Розі Кримського драматичного театру. Послухаймо нову сцену мову акторів. Неймовірно, але жоден з них у звичайній розмові не послугується рідним словом. Як же тоді він може трепетно донести велич і красу цього слова до народу?

Висновок обивателя? Його тепер можна почути скрізь, і у книгарні так само. Ось дитя просить маму купити саме ось цю, українську книжечку. Мама зі значним акцентом напівзабутої мови відстрашує дитя, зневажливо вказуючи на мову видання, і з переможним виглядом оглядає присутніх. Знай, мовляв, наших!

Ось інший відвідувач відхилить пораду працівниці магазину купити цікаву українську книжку, заявляючи, що він по-французькому не читає... А варто заговорити більш-менш правильною мовою, як тебе запитують, чи не вчитель ти часом.

Вчителю можна вибачити, бо у нього робота така, а іншим зась!.. — дивак та й годі! І як потрібне за таких обставин натхненне слово справжнього митця, який майстерно володіє словом, котре щент розбиває скепсис. Пригадуються виступи на Криворіжжі на початку 70-х років артиста Львівського українського драматичного театру ім. М. ЗАНЬКОВЕЦЬКОЇ, здається, КОВАЛЬЧУКА (хай дарує за можливе переключення прізвиська!) у літературному монтажі з твором Расула ГАМЗАТОВА «Мій Дагестан».

Треба було бачити, з якою увагою прислуховувались присутні (частина яких майже не користувалась до цього рідною мовою) до думок мудрого горянина, що струмували через кожне слово, мовлене талановитим виконавцем. Але подібного не відшукати у пам'яті за півтора десятиліття, що спливили потому. Певно, що духовну атмосферу в цей період творили люди хоч і не далекі, але настирливі, агресивні...

А у тебе підросло дитя. І от настає радісно-збуджений день першого приходу до школи. Сподіваєшся, що дитина доторкнеться до найціннішого, до наймудрішого, до високохудожнього, щоб у процесі пізнання осягти велич людини, пориватися до ідеалу. І як жаль стає, що рідна мова не стала знаряддям у цій справі. Радше навпаки, перешкодою. Виявляється, з перших же днів треба негайно переучуватись... Не розширювати мовні береги, а безоглядно відштовхнутись від найближчого з них, рідного.

Вертаю нині на 8 років у минуле і заходжу до школи № 42. Тут вирішується питання: бути чи не бути в школі класові з українською мовою навчання. Вирішується, треба сказати, досить оперативно — ті сім або вісім чоловік, які мали намір віддати дітей до цього класу, досить швидко під тиском «аргументів» директора Миколи Григоровича ЛЯШЕНКА «перехотіли».

Жаль, і це гірка правда: не одне молоде покоління тільки сяк-так «балакає» по-українськи, бо ні підручники, ні вчителі не кохаються на мовних скарбах. Дитя, за рідкісним винятком, не чує нині коліско-ву від рідної матері чи казочку дідуся. То як же пригорнуться юні душі до могутнього і мудрого свого порадника — рідного СЛОВА?

Панацеї не видно, але чи не провідати б напередодні і в перші дні навчального року нашому письменникові, артистові, художнику ту чи іншу школу, самому набратися вражень, мудрим і влучним словом поставити заслін суржикі, плекаючи, «мов парость виноградної лози», слово, що має жити і виховувати?! Чекає його, творчого працівника, і робота орача та сіяча на спраглій ниві духовного світу дорослих.

Не маємо права допустити, щоб з'явилася Червона книга мов, а отже, і народів, щоб ми вписували і себе в ту книгу.

Микола КОРОБКО, інженер-геолог, випускник Дніпропетровського держуніверситету 1959 року, м. Кривий Ріг.

Станьмо прикладом гідного захисту національних святинь!

У ГРУДНІ минулого року в Овідіополі-районному центрі Одеської області відбувся святковий захід під назвою «Дві зірки». Організував його відділ культури місцевої райдержадміністрації. Ведучою свята і головою журі, яке визначало переможців пісенного конкурсу, була керівник відділу культури РДА Олена Горячих. Свій виступ перед учасниками заходу, численні коментарі і репліки вона робила російською мовою. Всі оголошення, вітальні написи з нагоди дня Св. Миколая і Нового року, виставлені в місцевому будинку культури, також були виконані неукраїнською. І це відбувалося в районі, де українці становлять 80 % населення, для більшості мешканців якого українська мова — рідна, де всі добре її знають.

Яким може бути пояснення цього аномального випадку, що суперечить не тільки здоровому глузду, але й українському законодавству? — з таким запитанням, зробленим у коректній формі, звернулися до п. Горячих активні учасники свята подружжя Микола Цюпа і Валентина Петренко, донедавна солісти-вокалісти Одеського оперного театру, до речі переможці пісенного конкурсу. О. Горячих, уродженка Овідіопольщини, доброю українською відповіла, що звикла проводити всі заходи рідною російською, що ніколи ніхто (ні керівники району, ні його мешканці) не робив їй зауважень з приводу ігнорування нею як посадовою особою під час виконання службових обов'язків державної української мови.

Але така відповідь не влаштувала патріотичне подружжя і вже наступного дня Микола і Валентина висловили свої зауваження і пропозиції щодо робочої мови начальниці відділу культури заступниці голови Овідіопольської РДА Олександрі Ворохаєву. Пан Ворохаєв, уважно вислухавши небайдужих українців, визнав слушність їхніх вимог і пообіцяв вжити рішучих заходів щодо дотримання мовного законодавства в районі. І справді, за декілька днів усі публічні вітальні написи з нагоди свят в Овідіополі були виконані державною мовою.

Але закладаються сумніви: невже голова РДА і його заступники не знають українського законодавства, в тому числі вимог щодо обов'язкового використання державної мови, не чули про Указ Президента П. Порошенка, який признав їх на високі державні посади, про проголошення періоду 2018-2028 років Десятиріччям української мови? Хіба не розуміють, що своєю байдужістю й хитанням в питаннях реалізації гуманітарної політики нашої держави в керіваних ними районах чиновники вкладають козири у криваві руки кремлівських загарбників, які, перебуваючи у шовіністичному чаді, вирішать на п'яній голови, що Овідіопольщина, Болградщина (мала батьківщина Петра Порошенка) чи Ізмаїльщина — вже не Україна, а «руській мір», і вторгнуться в Одещину «защіщать саатечествовіков ат бендеровской киевской хунти»?

Знаємо: миролюбні і працьовиті жителі Одещини рішуче виступають проти ще одного вогнища війни в Україні й можливої ворожої окупації свого квітучого краю. Як мудрі люди вони не хочуть перетворення своєї землі на зону бойових дій, ніколи не допустять, щоб їхні міста і села перетворилися на руїни. Тому завжди готові дати гідну відсіч усім провокаторам і кремлівським агентам, які в різний спосіб намагаються підбурити їх до сепаратистських, антиукраїнських акцій.

Як правова й демократична держава Україна не дискримінує своїх громадян за ознаками раси, національності, мови, віросповідання тощо. Вона гарантує всім національним меншинам, що проживають на її території, право зберігати національну ідентичність, вивчати мову, засвоювати традиційну культуру і звичаї своїх предків. А також — можливість вільно вибирати мову спілкування в родині, в побуті, у громадських місцях. Більшого, питання національності, рідної мови, віросповідання, партійності є приватною справою кожної особи.

Але всі повинні знати: українська мова є єдиною державною мовою в Україні. Її правовий статус назавжди закріплений Конституцією України. Вимога до всіх чиновників

вільно володіти українською мовою і повсюдно використовувати її під час виконання посадових обов'язків міститься в низці законів і підзаконних актів. Важливою для юридичного тлумачення ст. 10 Основного Закону є ухвала Конституційного Суду України від 14 грудня 1999 р.

Разом з тим, наша держава має дбати про те, щоб усі її громадяни, незалежно від національності й місця проживання, добре знали, поважали і любили українську мову як єдину державну. Бо саме вільним володінням українською мовою вони демонструватимуть не тільки політичну лояльність, але й синівську любов до нашої Батьківщини, повагу до її державних символів, одним із найголовніших з-поміж яких є мова корінного народу. Влада ж має сприяти тому, щоб державна українська мова стала мовою міжнародного спілкування для всіх національних груп на всій території України, отже, мовою громадянського єднання і миру всіх її мешканців. Адже саме такою є світова практика й наша держава не має бути винятком із цього правила.

Хоча шлях України до міжнародних стандартів, у тому числі в мовній сфері, непростий. Адже багаторічна політика насильницької денационалізації нашого народу, яку цілеспрямовано проводила в Україні окупаційна московсько-комуністична влада, призвела до жальливих деформацій у духовній, зокрема в мовно-культурній сфері. На жаль, за попередні 27 років влада Незалежної України, представлена здебільшого людьми випадковими, непатріотичними, нерішучими і млявими, а почасти зрадливими й налаштованими відверто антиукраїнськи, не виявляла політичної волі, мудрості й наполегливості у процесі державного будівництва. Тому не спромоглася подолати успадкованих від комуністичного режиму ганебних викривлень у цій надзвичайно важливій духовній галузі. Аксіомою є твердження: поки їх не буде цілковито й остаточно подолано, доти Україна зберігатиме ганебний постколоніальний статус, залишаючись недодержавою без патріотичної влади, національного культурного продукту, своєї мови, пісні, історії, телебачення, кінематографа.

Крім органів державної влади та органів місцевого самоврядування, про значне посилення позиції української мови в нашій державі, зокрема в освіті й культурі, обов'язковість її знання і використання всіма чиновниками повинна дбати також патріотична громадськість. Передусім це зобов'язані робити члени українських патріотичних партій і громадських організацій, депутати місцевих рад. А також усі, хто дбає про духовність, патріотизм і культуру молодого покоління: вчителі ЗОШ, вихователі дитячих садків і, звісно ж, батьки, адже вони хочуть, щоб їхні діти виростили не тільки високоосвіченими, моральними людьми, але і справжніми синами й дочками нашої Вітчизни, і почували себе в Україні не слугами чужинців, а реально були єдиними господарями рідної землі.

Українська держава зобов'язана і здатна контролювати всі процеси на своїй території, визначати і реалізовувати соціальну, військову гуманітарно-культурну й мовну політику. Обґрунтовані звернення свідомих українців до влади, до всіх посадовців з вимогою дотримуватися мовного законодавства під час виконання службових обов'язків — цілком законні. Ми вимагаємо дотримання мовних і людських прав у власній державі. Наші прагнення посилити в Україні позиції української мови — цілком законні. Тому не повинні викликати ні в кого негативних емоцій: образи, протесту чи страху. Вони заслуговують всілякої підтримки, похвали й подяки, бо остаточно позбавляють Україну ознак колоніального статусу, а багатьох українців — комплекс меншовартості, отож варті наслідування всіма людьми, які прагнуть збереження і розвитку національної ідентичності. Тільки наша спільна патріотична позиція, підкріплена конкретними активними діями щодо реального підвищення суспільного статусу української призведе до незворотних позитивних зрушень у мовній та ідеологічній сферах. І утвердження української мови — важлива складова наших зусиль в остаточному подоланні ознак колонізації та ідеологічної окупації України.

Анатолій КОВАЛЬЧУК, м. Київ

ВАРТІСТЬ ПРОЇЗДУ І РЕАЛЬНИЙ СТАН ПЕРЕВЕЗЕНЬ ПАСАЖИРІВ У КРИВОМУ РОЗІ НА МАРШРУТНИХ ТАКСІ

11 СІЧНЯ до нашого громадського об'єднання надійшла відповідь транспортного відділу виконавчого комітету Криворізької міської ради на зауваження та пропозиції до матеріалів громадських слухань з обґрунтуванням рішення про підвищення тарифів на послуги з перевезення пасажирів з 16.01.20187 р. до 7 грн. та з приведеним графіком росту ціни на дизпаливо.

Позиція транспортного відділу сформована після проведення громадського слухання з питання обговорення проекту регуляторного акта – рішення виконкому міської ради «Про встановлення в м. Кривому Розі тарифів на послуги з перевезення пасажирів та багажу автобусними маршрутами загального користування» від 21 грудня 2018 року

Нижче наводимо текст звернення громадського об'єднання і коментар експерта Леоніда БАГАШВІЛІ до відповіді транспортного відділу, а також – реакцію депутата міської ради Людмили БУРМАН на згадане рішення міськвиконкому.

ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

На своєму засіданні від 22.12.2018 р. члени ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство» обговорили питання можливого подорожчання вартості проїзду в маршрутних таксі міста, які були винесені на обговорення під час громадського слухання, проведеного 21 грудня в актовій залі КП «Швидкісний трамвай». Заслухавши доповідь Леоніда БАГАШВІЛІ, техника-експлуатаційника з експлуатації автобусного транспорту, професійного водія зі стажем роботи близько сорока років, про проведені на слуханні дискусії і після тривалого обговорення його доповіді, учасники засідання дійшли наступних висновків.

Питання підвищення вартості проїзду порушене перевізниками, тобто зацікавленою стороною. Необхідність підвищення обґрунтовується ними подорожчанням пального, запчастин, збільшенням ціни закупівлі машин та їх утримання. Але ніяких конкретних цифр названо не було, присутнім та громаді міста було запропоновано прийняти висновки про рентабельність перевезень без її економічного обґрунтування. Слуханням не передували об'єктивні дослідження кваліфікованими фахівцями складових частин вартості перевезень, під час слухання таких висновків не було.

Абсолютно не обґрунтованим є аргумент про значну закупівельну ціну мікроавтобусів і великий термін повернення вкладених грошей. Переважна більшість машин придбана за кордоном вже не новими і за значно менші кошти. З метою заощадження купувалися вантажні фургоны, які потім у кустарних умовах перероблялися на пасажирські. Більшість машин є старими, які давно повернули вкладені в них кошти.

На слуханні провідною була думка про значну вартість обслуговування та ремонту, але конкретні цифри витрат, обсяг робіт по ремонту та обслуговуванню, назви автосервісів, які здійснюють ці роботи, правові засади їхньої діяльності – невідомі. Між тим, стан машин викликає сумнів у їх належному утриманні.

Немає конкретики і в сумах витрат на паливо. Різні машини працюють на пальному різної вартості, витрачають різні його об'єми. Зношені та несправні машини, некомпетентні водії, спортивний стиль водіння, який не може бути допустимим при пасажирських перевезеннях – все це фактори, що викликають перевитрати пального, які не виправдано компенсуються за рахунок пасажирів.

Заробітна платня водіїв не була названа конкретно, лише вимагалось її збільшувати. На сьогоднішній день КП «Міський тролейбус» пропонує зарплатню в розмірі 9000 гривень водіям-початківцям. Не вистачає водіїв на великих автобусах, в КЗ «Криворізька станція швидкої медичної допомоги», на вантажівках приватних та комунальних підприємств, де робота організована краще, а заробітна платня не нижче середньої. Це дає підстави вважати, що перевізники просто приховують свої реальні прибутки, ухиляються від сплати податків.

На слуханні зовсім не згадувалося питання забезпечення належного рівня безпеки перевезень, підвищення комфорту для пасажирів, зменшення рівня забруднення довкілля. Йшлося про збільшення платні за той рівень послуг, який не витримує ніякої критики.

Керівник транспортного відділу виконкому не повідомляв про заходи, які планує вжити керівництво міста задля підвищення рентабельності пасажирських перевезень, оптимізації маршрутів, забезпечення комфорту та безпеки пасажирів. У місті довжиною більше 100 кілометрів немає жодної дороги зі смугою для маршрутних транспортних засобів, більшість зупинок не обладнані та не означені відповідно до вимог Правил дорожнього руху, не ведеться контроль за дотриманням графіку руху маршрутних таксі, за дотриманням водіями швидкісного режиму та правил перевезення пасажирів. Немає доступної інформації про страхування пасажирів маршрутних таксі від нещасних випадків.

Все перелічене дає підстави вважати, що питання підвищення вартості проїзду не може бути розглянуте до того часу, поки компетентною та неупередженою комісією не будуть зроблені висновки відносно реального стану організації й економіки перевезень та перспектив його розвитку.

Микола КОРОБКО,
голова ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство»

(Викладені в тексті зауваження та пропозиції до матеріалів громадських слухань з питання обговорення проекту регуляторного акта – рішення виконкому міської ради «Про встановлення в м. Кривому Розі тарифів на послуги з перевезення пасажирів та багажу автобусними маршрутами загального користування» від 21 грудня 2018 року були передані 4 січня 2019 року до відділу транспорту і зв'язку виконкому Криворізької міської ради).

МАНІПУЛЯЦІЯ!

СЬОГОДНІ в маршрутних таксі Кривого Рогу з'явилися інформаційні повідомлення про те, що вартість проїзду з 16 січня становитиме 7 грн., бо так визначає затверджена Мінтрансом методика. І ні слова про те, що рішення про зростання вартості проїзду ухвалене особисто мером Юрієм ВІЛКУЛОМ та ще щонайменше сімома членами виконкому.

До речі, на засіданні не з'явилися члени виконкому - дороги «нардепы от Кривого Рога» ПАВЛОВ та ГАЛЧЕНКО. Видно, не хочуть перед виборами псувати імідж участю в непопулярних у народу тарифних рішеннях. Що це, як не політичне шахрайство?

А якщо вже вам, шановні брехуни, так кортить приплести Методику, тоді перерахуйте тариф

Зустрічаються двоє глухих, один з вудками та відром. «Іване, ти рибалити?» - питає один. «Ні, я рибалити!» - відповідає рибалка. «А я думав, що ти рибалити!»

Саме на такому анекдотичному рівні відбулося спілкування Криворізького міського правозахисного товариства із виконкомом криворізької міськради. Після тривалих обговорень на засіданні громадського об'єднання підсумків громадського слухання з приводу встановлення збільшеної вартості проїзду в маршрутних таксі, було вирішено звернутися із зауваженнями, головна думка яких полягала у тому, що під час слухання була почута лише одна сторона - перевізники.

А для конструктивного вирішення питання не вистачає не тільки аргументів на користь тієї чи іншої пропонованої цифри, але й пропозицій, як цю цифру зменшити. Доволі місткий лист громадського об'єднання було скеровано до виконкому четвертого січня, а вже шостою була готова ще більш об'ємна відповідь. Газетний формат не дозволяє опублікувати повністю тексти документів, тож залишається навести найбільш цікаві моменти з них.

У листопаді минулого року перевізники, а точніше – водії та власники маршрутних таксі, які заповнили наше місто і здійснюють левову частку перевезень, звернулися до виконкому з проханням збільшити вартість проїзду. Мова йшла про збільшення до 8-10 гривень. В обґрунтування було покладено низку названих та неназваних нормативних документів, які передбачають перерахунок вартості перевезень у разі подорожчання вартості пального та витратних матеріалів більш як на 10 відсотків.

З часу встановлення останнього тарифу у 6 гривень минуло три роки, дизпаливо подорожчало на 61 відсоток, газ та бензин – на 46, шини – на 47 і таке інше. Збільшилася на 161 відсоток мінімальна заробітна платня (4173 гривні), що особливо цікаво. Виходить, що на підставі цього звернення у виконкому виникла необхідність реалізувати свої повноваження. А якби перевізники не звернулися, то й не виникла б?! Забігаючи наперед, скажу, що подорожчання відбулося аж на 15 відсотків, на одну гривню. Тобто, усі наведені розрахунки взяті з нарядної стелі виконкому або з провислої стелі маршруткі. Не вірю я, що три роки мене возили собі у збиток, а тепер погодились хоч на якусь компенсацію! На кожному другому будинку занепадаючого міста видніється оголошення: «Оренда», «Продаж». Це ті, чий бізнес «не пішов», намагаються

Згідно затвердженої наказом містерства транспорту та зв'язку країни від 17 листопада 2009 року 175 методики розрахунку тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту вартість проїзду з 16 січня 2019 року становить 7 грн.

одразу як падає в ціні паливо. Саме зараз це якраз і відбувається.

Леонід БУРМАН,
депутат Криворізької міської ради. Матеріал – на ФБ за посиланням: <https://www.facebook.com/burmanlyudmila>

КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА

Його позбутися. З маршрутками цього не спостерігається. Це добре, але дезінформувати все одно не треба. У тій самій сфері за роботу пропонують 9 тисяч гривень водію-початківцю тролейбуса і кандидатів набрати не можуть. А на маршрутці працюють за половину цієї суми?! Суцільні альтруїсти?! Чи комунальний заклад «Міський тролейбус» – то, фігурально кажучи, галери, з яких неможливо піти?! Виконком не контролює заробітну платню у комерційній сфері, так. Але при цьому інформацією має володіти!

Цікавим у відповіді виконкому видається натяк, що жоден перевізник не включив до обґрунтування нової вартості перевезень амортизаційні витрати, хоча вони є значними. І тут – благодійність? Аж не зручно якось! А коли включити усе, то вартість проїзду буде гривень 50, чи не так?

У своїх зауваженнях наше товариство звертало увагу на те, що громадяни мають право на комфорт та безпеку під час перевезень. Технічний стан мікроавтобусів, професійність та дисциплінованість водіїв – то постійний привід для нарікань, а часто і причина аварій.

Виконком не залишив без уваги це питання. Він повідомив, що кожен перевізник сам відповідає за технічний стан та дотримання вимог Правил дорожнього руху, а незаконне втручання органів місцевого самоврядування заборонено. Чесно кажучи, порушувати закон ніхто нікому не пропонував. Навіть навпаки, правозахисники намагаються зруйнувати анархію на дорогах шляхом звернень до компетентних органів. А виконком – не намагається! Після цілої низки аварій з маршрутками минулого року, після десятка загиблих прямо під вікнами виконкому, він все ще не бачить своєї ролі у питанні безпеки життя в місті.

Сором'язливо змовчав виконком з приводу наявності у перевізників обов'язкового страхування пасажирів. Своєрідним полісом страхування на транспорті є квиток, тобто, має бути. Та саме вони в маршрутках не прижилися!

Піднімаючи питання обґрунтованих витрат пального, ми мали на увазі не тільки економічну складову. Наші маршрутники відомі спортивним, якщо не екстремальним стилем водіння, який абсолютно не допустимий при пасажирських перевезеннях. При такому русі витрати пального значно збільшуються, як і вивід шкідливих речовин. Тобто, обмеживши споживання пального обґрунтованими нормами,

ми досягаємо потрібного ефекту: зменшення небезпеки, зменшення витрат на паливо, покращення екологічної ситуації. Виконком запевнив, що норми витрат пального встановлені наказом міністерства. І ні слова про їх дотримання!

Не обійшов виконком увагою і питання оптимізації пасажирських перевезень: удосконалення маршрутів та графіків руху, використання автобусів з різною кількістю місць... Так, усе планується. А мало бути зроблено ще вчора!

Нагадаю, що декілька років тому вже планувалася купівля 100 великих автобусів, які складуть реальну конкуренцію остогидлим маршруткам. Поки що купили десять. Поки куплять ще, зносяться ті, які є! Вічний двигун? Чи, може, вічне гальмо?!

Закликаючи громадян до обговорення проблеми тарифів на перевезення, виконком не використав у якості трибуни для обговорень ТРК «Рудана». Громадянам було запропоновано ознайомитися з текстом звернення перевізників у самому виконкомі або під час громадських слухань у актовому залі КП «Швидкісний трамвай». І виконком з явним задоволенням дорікнув, що ми цього не зробили! Приймаємо зауваження, але... На вже згаданих слуханнях було чимало спроб поставити питання перевізникам та представникам виконкому, сказати своє слово, тільки ці спроби, так би мовити, розбились об звичайне хамство. Тож будь-яка аргументація заздалегідь не мала сенсу! Депутат міськради, член профільної комісії Наталя ШИШКА доповіла, що комісія розглянула звернення перевізників і одностайно вирішила його не підтримувати. З трибуни вона йшла червона та з тремтливими руками. Тож перебіг подій вимагає спочатку вибачень організаторів, а вже потім – спроб вирішення проблеми!

Узагалегідь вирішеному питанню підвищення тарифів був запропонований діалог. Конструктивним він бути не міг, а з декоративного користі мало. Виконком за визначенням – виконавчий орган. Але через ганебні (щез з радянських часів) звички, через слабкість громадянського суспільства та депутатського корпусу виконкомі, а не громада, залишаються господарями ситуації, самі вирішують для себе, що робити, що не робити... Всі спроби діалогу з ними з метою продуктивних обговорень мають стільки ж сенсу, як та розмова, з якої я почав розповідь.

Леонід БАГАШВІЛІ,
м. Кривий Ріг

22 січня 1919: Акт Злуки

В кінці січня 1919 року до Швейцарії прийшли з України відомості про урочисте проголошення з'єднання Галичини з Наддніпрянщиною в єдину державу українського народу.

Були це депеші переслані з Києва до Тернополя про перебіг свята. Привіз їх дипломатичний кур'єр до нашого посольства в Берні.

Мав можливість я їх переписати, передчуваючи, що можуть вони загинути в бурхливих подіях нашої історії та лишитися невідомими сучасному нашому громадянству.

Зміст цих телеграм такий:

«Сьогодні, в річницю проголошення Четвертого універсалу УНР, котрим проголошено самостійність, на Софійській площі відбулась друга національна урочистість проголошення прилучення Західної Української Народної Республіки до Великої Східної України.

Стоїть морозний день, дерева покриті інеем. З самого ранку місто прийняло урочистий вигляд. Доми прибрано національними прапорами й транспарентами. На балконах домів повішені килими й полотна з яскравими українськими рисунками. Особливо гарно удекоровано доми на Софійській площі та сусідніх вулицях.

З-поміж них відличається дім, у котрім поміщається центральна контора телеграфа та будинок київського губерніяльного земства. На балконах цих домів було поміщено портрети й бюсти Шевченка, прибрані національними стрічками й прапорами.

Триумфальну арку при вході з Володимирської вулиці на Софійську площу, було прибрано зверху, також і по боках, старовинними гербами України й Галичини. По всій площі було прибито до стовпів різні герби українських губерній та плакати.

В одинадцятій годині ранку на площу, під звуки музики, почали приходити українські піхотні військові частини, артилерія і самострільні команди, котрі стали шпалірами з усіх чотирьох боків площі. За військом поволі збиралась велика кількість народу, котра до початку урочистості заповнила всю площу й сусідні вулиці. Багато вилізло на дерева для того, щоб звідтам краще побачити урочистість. Почали поволі приходити різні делегації й учні із шкіл, разом з учительським персоналом».

Друга телеграма: «Розділенням по місцях делегацій та всім церемоніальном урочистості завідував артист М. Садовський. Незабаром поперед війська уставились нові шпалери з учнів, котрі приходили на площу з національними прапорами й з плакатами. Із численних делегацій, котрі були присутні на урочистості, першими прийшли служачі залізниць з великим національним прапором, на котрому було написано: «Слава українським Героям!».

Опісля почали приходити делегації від окремих міністерств та інших установ, хрестні ходи зі всіх київських церков. Духовенство всіх церков збиралось у Софійському соборі, де в цей час йшла Служба Божа, котру правив єпископ черкаський Назарій разом з соборним духовенством.

В 12 годин, проти Софійського собору стають в колони члени Трудового Конгресу на чолі з тимчасовою колегією, делегація від Галичини і Буковини, старшини українських галицьких полків, що знаходяться в Києві і члени Національного Українського Союзу.

Займають свої місця коло місць призначених для членів Директорії, члени Ради Міністрів з головою Ради Міністрів Чехівським на чолі. Тут стають також представники дипломатичного корпусу».

Третя телеграма: «В 12 годин з Софійського собору на площу виходить і займає місце навколо збудованого там аналою духовенство з хоругвами на чолі.

В церковній процесії були архієпископи: катеринославський — Агапіт і єпископи: мінський — Георгій, вінницький — Амвросій, черкаський — Назарій, канівський — Василь і уманський — Димітрій.

Під час цього вже здалека чути поклики «Слава!» в честь членів Директорії, котра під'їждить до площі на автомобілях. Поклики «Слава» переливаються, робляться все дужчі. Скоро члени Директорії, на чолі з головою Винниченком, займають свої місця.

Військова оркестра грає національний гімн. Чути нові поклики «Слава». На площі настає тиша. Наступає самий урочистий момент сьогоднішнього свята.

Ставши обличчям до членів Директорії державний секретар, др. Л. Цегельський оповіщає таку грамоту Української Національної Ради про об'єднання Західної Української Республіки з Великою Східною Україною: «До світлої Директорії Української Народної Республіки в Києві. Президія Української Національної Ради і Ради Державних Секретарів Західної Української Народної Республіки мають честь подати отцим до відомо світлої Директорії і Правительству УНР, що Українська Національна Рада, яко найвищий законодавчий орган ЗУНР на торжественнім засіданню в Станіславові дня 3 січня 1919 року, одноголосно рішила, що слідує: «Українська Національна Рада, виконуючи право самоозначення Українського Народу, проголошує торжественно з'єднання з нинішнім днем ЗУНР з УНР в одну одноцілну, суверенну Народню Республіку».

Лукашевич Л. Роздуми на схилку життя. — Нью-Йорк: Українське православне видавництво св. Софії, 1982. — С. 111-113.

Левко ЛУКАСЕВИЧ,
профессор, «Історична правда», 9 січня 1919 року.

http://www.istpravda.com.ua/themes/rev100/chroniclers/2019/01/9/153164/view_print/

НА СВІТЛИНІ: На Софійському майдані у Києві 22 січня 1919 року: <https://hisimg.prawda.com/images/doc/2/0/209f675-5365511108308127-974t8yj9wl-1515163812-lg3xa-503.jpg>

22 СІЧНЯ - ДЕНЬ СОБОРНІСТІ І ПЕРШОГО ПРОГОЛОШЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ У XX СТОЛІТТІ

22 січня 1918 року перший український парламент – Українська Центральна Рада – Четвертим універсалом проголосив незалежність Української Народної Республіки. Через рік – 22 січня 1919-го – на Софійській площі урочисто проголосили об'єднання Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки в єдину Українську державу.

Текст IV універсалу датований 22 січня 1918 року. Ухвалили його вночі 24 січня 1918 року на засіданні Малої ради Української Центральної Ради. Документ:

❖ проголосив самостійність Української Народної Республіки;

❖ доручив Раді Народних Міністрів укласти мир із Центральними державами (блок держав, з якими Російська імперія залишалася у стані війни, оскільки Перша світова ще не завершилася);

❖ оповіщав про оборонну війну з більшовицькою Росією;

❖ декларував основи внутрішнього соціально-економічного устрою.

Перед проголошенням універсалу виступив голова Української Центральної Ради Михайло Грушевський. Голосували за документ поіменно: «за» було 39, «проти» – 4, «утрималось» – 6 осіб.

1 листопада 1918 року постала Західноукраїнська Народна Республіка. Її лідери ініціювали переговори про об'єднання Наддніпрянської України з Наддніпрянською. У результаті переговорів 1 грудня 1918 року у Фастові УНР і ЗУНР підписали «передвступний» договір про злуку обох республік в одну велику державу. 3 січня 1919 року Українська Національна Рада ЗУНР у Станіславові (нині – Івано-Франківськ) ратифікувала цей договір і прийняла ухвалу про об'єднання двох частин України в одну державу.

22 січня 1919 року на Софійському майдані в Києві в урочистій атмосфері відбулося проголошення Акту злуки УНР та ЗУНР в єдину незалежну державу. У зачитаному на зборах «Універсалі соборності», зокрема, говорилося: «Однині вєдино зливаються століттями одірвані одна від одної частини єдиної України – Західноукраїнська Народна Республіка (Галичина, Буковина, Угорська Русь) і Наддніпрянська Велика Україна. Здійснились віковічні мрії, якими жили і за які умирали кращі сини України. Однині є єдина незалежна Українська Народна Республіка». Наступного дня Акт злуки майже одногласно ратифікував Трудовий конгрес України...

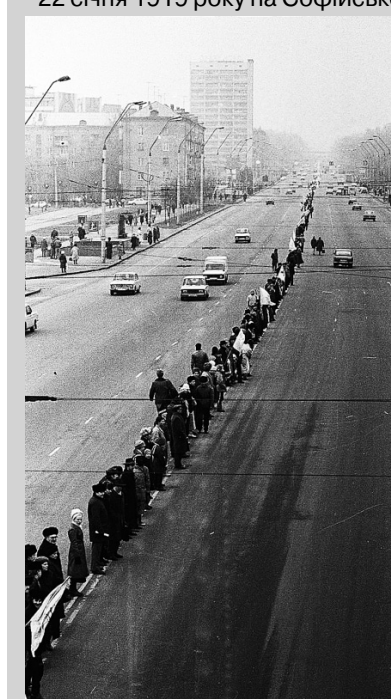
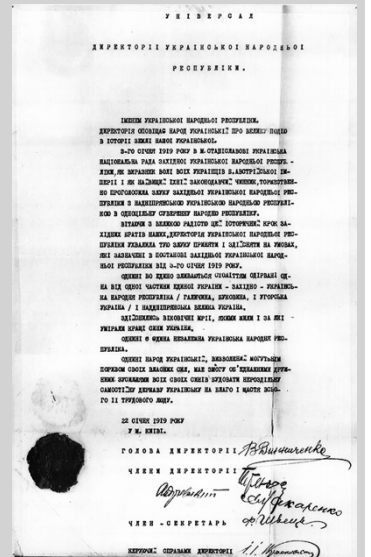
Перше офіційне відзначення свята Соборності на державному рівні відбулося 22 січня 1939 року в столиці Карпатської України Хусті. Це була наймасовіша за 20 років перебування краю у складі Чехословаччини демонстрація українців — понад 30 тисяч учасників.

У 71 річницю Акту злуки, 22 січня 1990 року, в Україні відбулася одна з найбільших у Центральній і Східній Європі масових акцій – «живий ланцюг» як символ єдності східних і західних земель та вшанування подій Української революції. Більше мільйона людей, узявшись за руки, створили безперервний ланцюг від Києва до Львова.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

(Текст – у скороченому вигляді. Повністю – за посиланням: <http://www.memory.gov.ua/news/22-sichnya-den-sobornosti-i-pershogo-progoloshennya-ukrainskoi-derzhavnosti-u-khkh-stolitti>)

На світлинах: (вгорі) – Універсал Директорії Української Народної Республіки про злуку із Західною Українською Республікою 1919 року; (внизу) – акція «Ланцюг єднання» 21 січня 1990 року.

22 січня 1919 року на Софійському майдані в Києві в урочистій атмосфері відбулося проголошення Акту злуки УНР та ЗУНР в єдину незалежну державу. У зачитаному на зборах «Універсалі соборності», зокрема, говорилося: «Однині вєдино зливаються століттями одірвані одна від одної частини єдиної України – Західноукраїнська Народна Республіка (Галичина, Буковина, Угорська Русь) і Наддніпрянська Велика Україна. Здійснились віковічні мрії, якими жили і за які умирали кращі сини України. Однині є єдина незалежна Українська Народна Республіка». Наступного дня Акт злуки майже одногласно ратифікував Трудовий конгрес України...

Перше офіційне відзначення свята Соборності на державному рівні відбулося 22 січня 1939 року в столиці Карпатської України Хусті. Це була наймасовіша за 20 років перебування краю у складі Чехословаччини демонстрація українців — понад 30 тисяч учасників.

Газету друкує офсетним способом КП «Криворізька друкарня» Криворізької міської ради 50050, м. Кривий Ріг, пр. Металургів, 28, тел. 90-63-35. Обсяг – 1 друкований аркуш. Наклад – 1000 примірників. Замовлення № 71.

Промінь Просвіти Є
Видавець і засновник – ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство».
Свідоцтво про державну реєстрацію № 2162 – 900 р, видане 23.02.2017 р.
Передплатний індекс: 60093
Адреса редакції: 50099, м. Кривий Ріг, вул. Церковна, буд. 3, к. 210. e-mail: kmpzt@ukr.net. Тел. 067-568-39-73, 050-413-12-95

Редактор газети: Сергій ЗІНЧЕНКО.
Редакційна колегія: Сергій ДАШКОВСЬКИЙ, Сергій ЗІНЧЕНКО, Микола КОРОБКО (голова об'єднання), Олександр ЧИЖИКОВ. Логотип виготовив Вадим БОРИСЕНКО. Газета виходить двічі на місяць. Комп'ютерна верстка Л. Верьовки.

Відповідальність за точність наведених фактів, цифр та імен несуть автори матеріалів.
Редакція не рецензує і не повертає рукописи.
За умови використання наших матеріалів посилання на газету «Промінь Просвіти Є» обов'язкове.